

# Fondenes bevillinger til kulturelle formål 2016-2020

Fondenes  
Videnscenter

22.9.2022



# Indholdsfortegnelse

Formål	3
Executive summary	4
Hovedpointer	5
Fondenes bevillinger til kulturelle formål 2016-2020	7
Modtagere af fondsmidler til kulturelle formål	13
Bilag	18
Definitioner, metode og kildegrundlag	22

# Formål

Denne analyse dækker de fondsbevillinger, der blev bevilget i 2020, som havde kultur som hovedformål. Analysen belyser udviklingen i fondenes bevillinger til kultur, herunder i forhold til størrelsen af deres uddelinger (bevillinger og udbetalinger i mio. kr. og antal bevillinger). Analysen er udarbejdet af Fondenes Videnscenter i 2022, hvor tallene for 2020 var tilgængelige.

Bevillinger til videnskabelige formål, som har kultur som fokus, indgår ikke fuldt i analysen, da det ikke har været muligt at isolere disse bevillinger under videnskabelige formål på en måde, der giver et retvisende billede.

Opgørelserne er enkelte steder sammenlignet med det offentlige bevillinger til kultur. Opgørelserne er dog ikke én til én med statistikken over offentlige kulturbevillinger. *Se side 25 for mere information.*

## Executive summary

2020 var et svært år for det danske kulturliv. Den verdensomspændende COVID-19 pandemi spændte ben og skabte store udfordringer for kulturområdet. Flere fonde oplevede, at det var svært for bevillingsmodtagere og fondene at gennemføre projekter som planlagt, og flere fondsdirektører har efterfølgende meldt ud, at kulturbevillingerne faldt i 2020 pga. COVID-19. Til trods for udfordringerne, bevilgede de danske fonde 2,5 mia. kr. til kulturelle formål i 2020. Kulturområdet var dermed fortsat et af de områder, som fondene bevilgede flest midler til. De samlede bevillinger til kulturen fra fonde og det offentlige var på ca. 27 mia. kr. i 2020.

Mens fondene samlet set bevilgede færre midler til kulturen i 2020 end i 2019, har de store og meget store fonde (målt på bevillingsniveau) øget deres bevillinger til kulturelle formål i 2020. De fem fonde, der bevilgede mest til kulturformål i 2020, stod for 65 % af fondenes samlede bevilgede midler til kulturen. Det hører dog også med til billedet af fondenes bevillinger til kulturområdet i 2020, at de små, mindre og mellemstore fonde (igen målt på bevillingsniveau) fylder forholdsmæssigt mere i det samlede bevillingsbillede til kulturformål, end de gør til forskningsformål og natur-, klima- og miljøformål, der også er blandt de formål, fondene bevilger flest midler til.

De bevilgede midler til kultur udgjorde 13 % af fondenes samlede bevillinger på 19,6 mia. kr. i 2020. Fondene støttede en lang række af kulturens hovedområder, og særligt kulturarv modtog mange fondsbevillinger. Hele 61 % af fondsmidlerne til kulturområdet gik i 2020 til kulturarv. Ser vi bredere på, hvem der modtog fondenes kulturbevillinger i 2020, står offentlige institutioner (som f.eks. museer) samt civilsamfundet som de største modtagergrupper.

## Hovedpointer

### Fondenes bevillinger til kulturelle formål 2016-2020

#### Fondene bevilgede 2,5 mia. kr. til kulturelle formål i 2020

Fondenes bevillinger til kulturområdet faldt med 418 mio. kr. fra 2019 til 2020. Kulturområdet var dog stadig et af de områder, som fondene bevilgede flest midler til. De bevilgede midler til kultur udgjorde 13 % af fondenes samlede bevillinger på 19,6 mia. kr. i 2020. Samtidig var 2020 det år med den næststørste, samlede fondsbevilling til kultur i perioden 2016-2020. *Se side 9.*

#### De mest bevilgende fonde, på tværs af alle bevillingsformål, bevilgede mere til kultur i 2020 end i 2019

Gruppen af meget store fonde, der bevilgede mest i 2020 på tværs af bevillingsformål, bevilgede markant mere til kultur i 2020 end i 2019. De bevilgede 1,1 mia. kr., eller 44% af de samlede fondsmidler til kulturområdet, i 2020 i forhold til 662 mio. kr. i 2019. Alle andre grupper har bevilget mindre til kultur i 2020 end 2019. Samlet set bevilgede de små, mindre, mellemstore og store fonde ca. 1,4 mia. kr. i 2020 mod knap 2,3 mia. kr. i 2019. De mindre fonde var, med et samlet fald på 427 mio. kr., gruppen med det største fald i bevilgede midler fra 2019 til 2020. *Se side 10.*

#### De mest bevilgende fonde til kulturområdet i 2020 stod for størstedelen af fondsmidlerne til kultur i 2020

Når man ser på de fem fonde, der bevilgede mest til kulturområdet i 2020, stod de for 65 % af de bevilgede midler til kultur i 2020, 58 % af de udbetalte midler og 16 % af antallet af bevillinger. Ser vi på de 50 fonde, der bevilgede mest til området i 2020, stod de for hele 90 % af de bevilgede midler, 85 % af de udbetalte midler og 64 % af antallet af bevillinger.

Alligevel stod de små, mindre og mellemstore fonde for forholdsmæssigt mere i det samlede bevillingsbillede til kulturformål, end de gjorde til forskningsformål og natur-, klima- og miljøformål, der sammen med kulturelle og sociale formål, var de formål, fondene bevilgede flest midler til. *Se side 11.*

#### Modtagere af fondsmidler til kulturelle formål Flest penge til det offentlige og civilsamfundet

Fondene bevilgede fortsat flest penge til offentlige institutioner. 959 mio. kr., svarende til 38 % af fondenes samlede bevilgede midler til kultur, gik til offentlige institutioner i 2020. Det er 86 mio. kr. mere end i 2019. Nonprofit-organisationerne var den modtagergruppe, der modtog næstflest fondsmidler på kulturområdet. Nonprofit-organisationerne modtog 686 mio. kr. i 2020, hvilket dog er en reduktion på 103 mio. kr. sammenlignet med 2019. *Se side 15.*

#### Fordeling af kulturbevillingerne på hovedområder inden for kultur

##### 61 % af fondenes samlede bevilling til kultur gik til kulturarvsområdet

Kulturarv var det hovedområde, der fik flest fondspenge til kultur i 2020, samt i alle øvrige år i perioden 2016 til 2020. Kulturarvsinstitutionerne i Danmark omfatter eksempelvis Nationalmuseet og Det Kgl. Bibliotek. I 2020 blev der bevilget 1,5 mia. kr. til kulturarv, svarende til 61% af fondenes samlede bevilgede midler til kultur i året. Der er dog et lille fald på 161 mio. i forhold til hvad kulturarv modtog i 2019. *Se side 16.*

## Hovedpointer

### Fondene bevilgede flere penge til aktiviteter end til anlæg

Fondene bevilgede flere penge til aktiviteter end anlæg på kulturområdet. I 2020 bevilgede fondene ca. 1,5 mia. kr. til kulturelle aktiviteter, mens ca. 1 mia. gik til anlæg. Fondene bevilgede mere til anlæg end det offentlige til trods for, at de fleste fondspenge gik til aktiviteter. Mens fondene bevilgede 1 mia. kr. til anlæg, bevilgede det offentlige 593 mio. kr. i 2020. *Se side 17.*

### Kulturstøtte fra fonde og det offentlige

#### 9 % af de samlede kulturbevillinger kom fra fondene i 2020

De samlede bevillinger til kulturen fra fonde og det offentlige var på ca. 27 mia. kr. i 2020. Heraf udgjorde fondenes bevillinger ca. 2,5 mia. kr., svarende til 9 %. Beløbet er opgjort ved at sammenligne fondenes og de offentlige kulturbevillinger, men hvor de offentliges bevillinger til bl.a. fritidsaktiviteter er fratrukket for at skabe et bedre sammenligningsgrundlag med fondene. *Se side 17 og læs mere om sammenligningsgrundlaget på side 25.*

# Fondes bevillinger til kulturelle formål 2016-2020

## Hovedpointer om fondenes bevillinger til kulturelle formål

### Fondene bevilgede 2,5 mia. kr. til kulturelle formål i 2020

Fondenes bevillinger til kulturområdet faldt med 418 mio. kr. fra 2019 til 2020. Kulturområdet var dog stadig et af de områder, som fondene bevilgede flest midler til. De bevilgede midler til kultur udgjorde 13 % af fondenes samlede bevillinger på 19,6 mia. kr. i 2020. Samtidig var 2020 det år med den næststørste, samlede fondsbevilling til kultur i perioden 2016-2020. *Se side 9.*

### De mest bevilgende fonde, på tværs af alle bevillingsformål, bevilgede mere til kultur i 2020 end i 2019

Gruppen af meget store fonde, der bevilgede mest i 2020 på tværs af bevillingsformål, bevilgede markant mere til kultur i 2020 end i 2019. De bevilgede 1,1 mia. kr., eller 44% af de samlede fondsmidler til kulturområdet, i 2020 i forhold til 662 mio. kr. i 2019. Alle andre grupper har bevilget mindre til kultur i 2020 end 2019. Samlet set bevilgede de små, mindre, mellemstore og store fonde ca. 1,4 mia. kr. i 2020 mod knap 2,3 mia. kr. i 2019. De mindre fonde var, med et samlet fald på 427 mio. kr., gruppen med det største fald i bevilgede midler fra 2019 til 2020. *Se side 10.*

### De mest bevilgende fonde til kulturområdet i 2020 stod for størstedelen af fondsmidlerne til kultur i 2020

Når man ser på de fem fonde, der bevilgede mest til kulturområdet i 2020, stod de for 65 % af de bevilgede midler til kultur i 2020, 58 % af de udbetalte midler og 16 % af antallet af bevillinger. Ser vi på de 50 fonde, der bevilgede mest til området i 2020, stod de for hele 90 % af de bevilgede midler, 85 % af de udbetalte midler og 64 % af antallet af bevillinger. Alligevel stod de små, mindre og mellemstore fonde for forholdsmæssigt mere i det samlede bevillingsbillede til kulturformål, end de gjorde til forskningsformål og natur-, klima- og miljøformål, der sammen med kulturelle og sociale formål, var de formål, fondene bevilgede flest midler til. *Se side 11.*

### Antallet af fonde, der bevilgede til kultur, faldt markant fra 2019 til 2020 – især blandt de små fonde

I 2020 var der samlet 908 fonde, der bevilgede midler til kulturelle formål, hvilket er på niveau med 2018, men et fald sammenlignet med antallet i 2019. Mere end dobbelt så mange fonde bevilgede penge til kultur i 2019 i forhold til 2020. Faldet fra 2019 til 2020 er især drevet af, at der var færre små fonde, der bevilgede (1.546 små fonde i 2019 mod 763 små fonde i 2020). *Se side 12.*



## Fondenes bevillinger og udbetalinger til kulturelle formål

Tabel 1: Bevillinger og udbetalinger til kulturelle formål (antal og mio. kr. fra 2016-2020)

		2016	2017	2018	2019	2020	Ændring 2016-2020	Ændring 2019-2020	%-vis ændring 2016-2020
Bevillinger (antal)	<b>Alle fonde</b>	9.530	7.564	8.095	15.076	9.469	-61	-5.607	-1%
	Erhvervsdrivende fonde	5.997	4.026	4.524	3.896	4.490	-1.507	594	-25%
	Almene fonde og fondslignende foreninger	3.532	3.539	3.571	11.179	4.979	1.447	-6.200	41%
Bevilgede midler (mio. kr.)	<b>Alle fonde</b>	2.470	2.182	1.766	2.956	2.538	68	-418	3%
	Erhvervsdrivende fonde	1.595	1.404	1.184	1.432	1.666	71	234	4%
	Almene fonde og fondslignende foreninger	875	778	581	1.525	872	-3	-653	0%
Udbetalte midler (mio. kr.)	<b>Alle fonde</b>	1.942	1.947	2.084	2.695	2.330	388	-365	20%
	Erhvervsdrivende fonde	1.160	1.230	1.435	1.386	1.548	388	162	33%
	Almene fonde og fondslignende foreninger	782	716	649	1.309	782	0	-527	0%

Tabellen viser udviklingen i bevilgede og udbetalte midler samt antallet af bevillinger til kulturelle formål fra fondene i perioden 2016-2020.

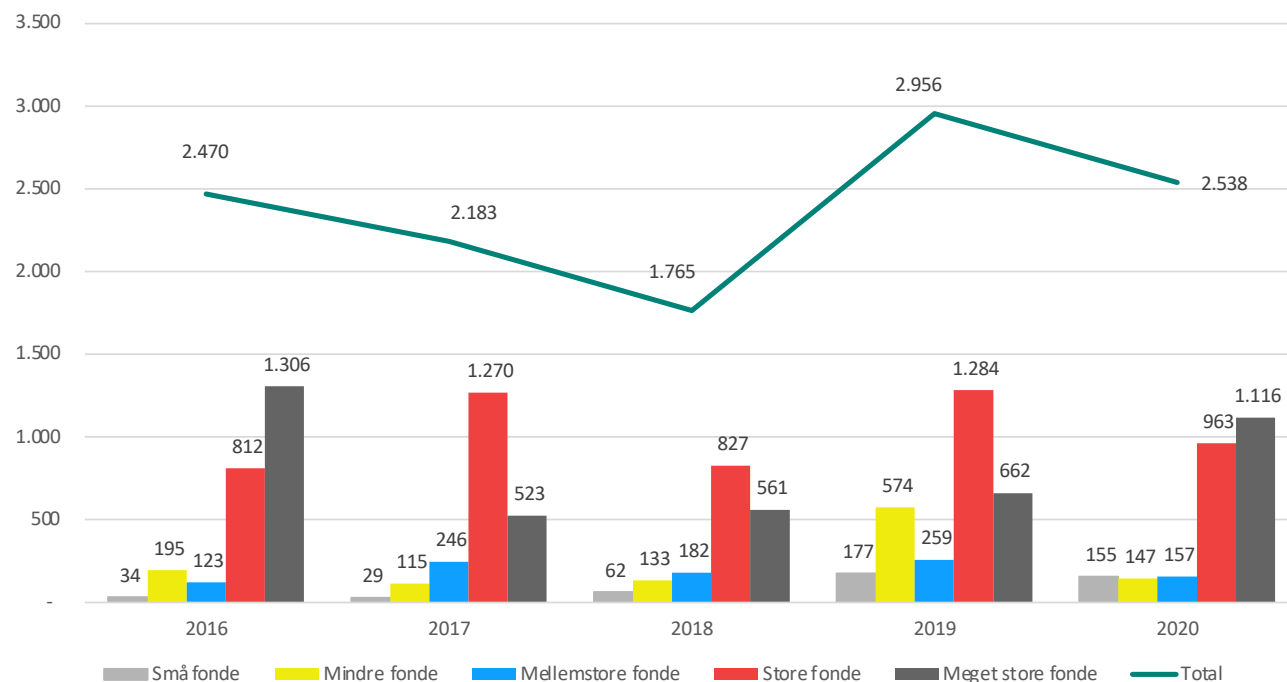
Fondene bevilgede ca. 2,5 mia. kr. til kulturen i 2020. Det er et fald på 418 mio. kr. sammenlignet med 2019. I 2019 bevilgede fondene dog ekstraordinært mange midler til kulturelle formål, og bevillingsniveauet i 2020 er det næsthøjeste i perioden 2016-2020.

Fondene udbetalte også færre midler i 2020 end i 2019. Fondene udbetalte ca. 2,3 mia. kr. i 2020, hvilket er 365 mio. kr. mindre end i 2019.

I 2020 stod de erhvervsdrivende fonde for 66% af de udbetalte midler, hvilket er mere end i 2019 (51%) men på niveau med de foregående år (60-69%).

## Bevilgede midler til kultur efter fondenes bevillingsniveauer

Figur 1: Fondes bevilgede midler i mio. kr. til kultur, grupperet efter fondenes individuelle bevillingsniveau og år



Figuren illustrerer, hvor mange midler, der blev bevilget til kulturen fra henholdsvis små, mindre, mellemstore, store og meget store fonde (kategoriseret efter fondenes individuelle bevillingsniveau) i perioden 2016-2020.

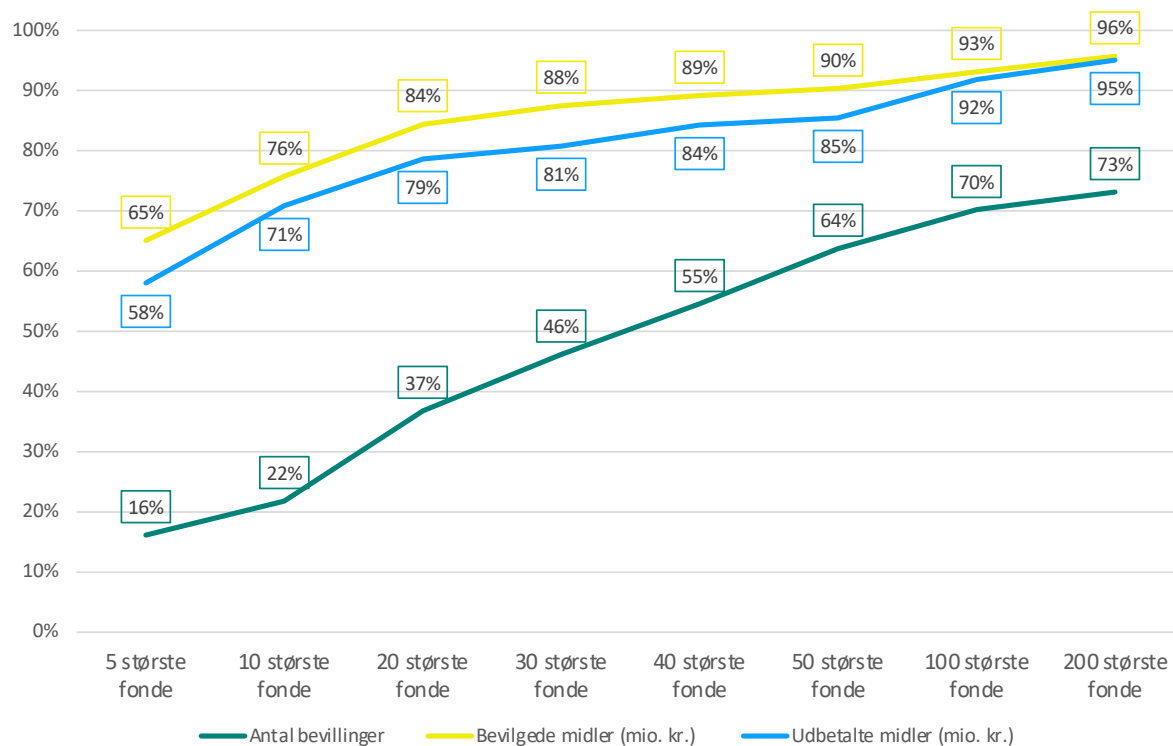
De meget store fonde bevilgede ca. 1,1 mia. kr. i 2020, eller 44 % af de samlede midler til kultur fra fondene. De meget store fonde stod således for en væsentlig andel af de bevilgede midler.

De øvrige fonde har bevilget mindre til kultur i 2020 end 2019. De bevilgede ca. 1,4 mia. kr. i 2020 mod knap 2,3 mia. kr. i 2019. Det var gruppen af mindre fonde, der med et samlet fald på 427 mio. kr., var gruppen med det største fald i bevilgede midler fra 2019 til 2020.

Trods denne udvikling fyldte de små, mindre og mellemstore fonde mere i den samlede bevilling til kultur i 2020, end de gjorde til forskningsformål og natur-, klima- og miljøformål.

## Bevilgede og udbetalte midler fra de 200 fonde, der bevilgede mest til kultur i 2020

Figur 2: Samlede bevillinger (antal/mio. kr.) og udbetalinger (mio. kr.) fra de 200 fonde, der bevilgede mest til kulturelle formål i 2020



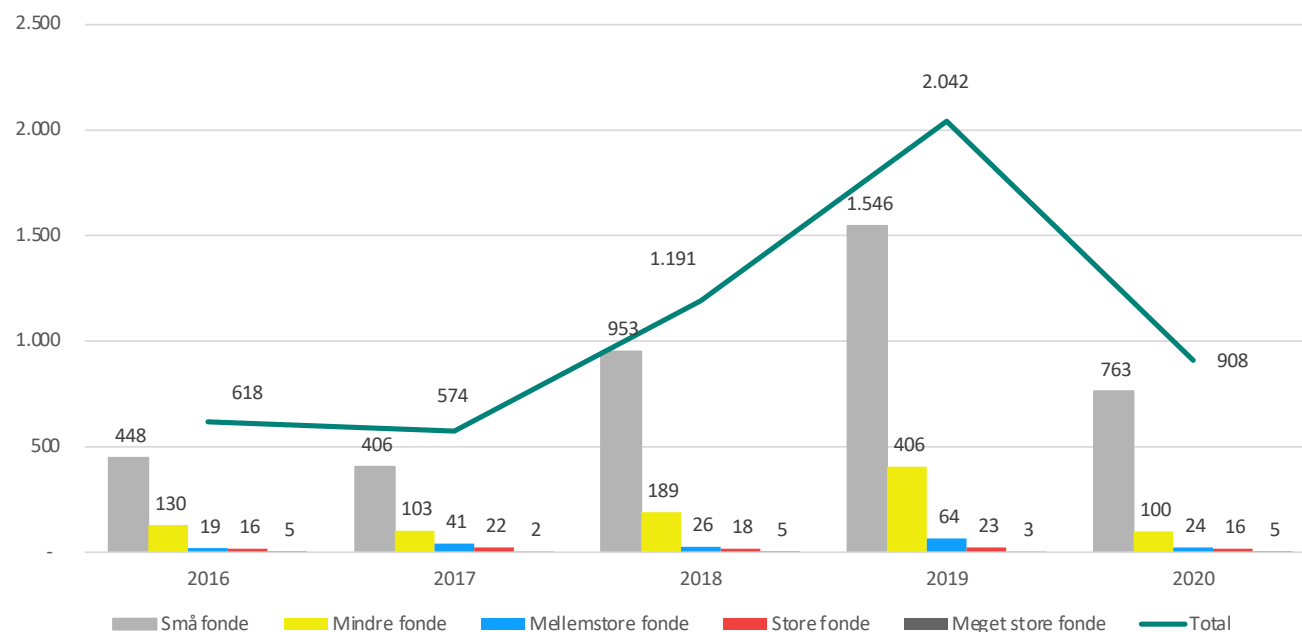
Figuren viser, hvordan de 200 fonde, der bevilgede mest til kultur i 2020, forholdsvis har bidraget til kulturområdet.

De fem mest bevilgende fonde, der har bevilget mest til kulturelle formål stod for hele 65 % af de bevilgede midler, 58 % af de udbetalte midler og 16 % af antallet af bevillinger. Det er således meget få fonde, der med relativt få, men meget store bevillinger, stod for en stor andel af de bevilgede og udbetalte midler til kultur i 2020.

De resterende 708 fonde, der har bevilget midler til kultur i 2020, men ikke er blandt de 200 mest bevilgende, stod for 4 % af de bevilgede midler, 5 % af de udbetalte midler og 27 % af det samlede antal bevillinger.

## Antal fonde med bevillinger til kulturelle formål

Figur 3: Antal fonde grupperet efter fondenes individuelle bevillingsniveau og år



Figuren illustrerer antallet af fonde, der har bevilget til kulturelle formål i 2016-2020.

I 2020 var der samlet 908 fonde, der bevilgede midler til kulturelle formål, hvilket er på niveau med 2018, men et fald sammenlignet med antallet i 2019. Mere end dobbelt så mange fonde bevilgede penge til kultur i 2019 i forhold til 2020.

Faldet fra 2019 til 2020 er især drevet af, at der var færre små fonde, der bevilgede (1.546 små fonde i 2019 mod 763 små fonde i 2020). Vi ser også et fald i antallet af mindre fonde, der bevilgede til kultur i 2020 (406 mindre fonde i 2019 mod 100 mindre fonde i 2020).

# Modtagere af fondsmidler til kulturelle formål

## Hovedpointer om modtagere af fondsmidler

### **Flest penge til det offentlige og civilsamfundet**

Fondene bevilgede fortsat flest penge til offentlige institutioner. 959 mio. kr., svarende til 38 % af fondenes samlede bevilgede midler til kultur, gik til offentlige institutioner i 2020. Det er 86 mio. kr. mere end i 2019. Nonprofit-organisationerne er den modtagergruppe, der modtog næstflest fondsmidler på kulturområdet. Nonprofit-organisationerne modtog 686 mio. kr. i 2020, hvilket dog er en reduktion på 103 mio. kr. sammenlignet med 2019. *Se side 15.*

### **61 % af fondenes samlede bevilling til kultur gik til kulturarvsområdet**

Kulturarv var det hovedområde, der fik flest fondspenge til kultur i 2020, samt i alle øvrige år i perioden 2016 til 2020. Kulturarvsinstitutionerne i Danmark omfatter eksempelvis Nationalmuseet og Det Kgl. Bibliotek. I 2020 blev der bevilget 1,5 mia. kr. til kulturarv, svarende til 61% af fondenes samlede bevilgede midler til kultur i året. Der er dog et lille fald på 161 mio. i forhold til hvad kulturarv modtog i 2019. *Se side 16.*

### **Fondene bevilgede flere penge til aktiviteter end til anlæg**

Fondene bevilgede flere penge til aktiviteter end anlæg på kulturområdet. I 2020 bevilgede fondene ca. 1,5 mia. kr. til kulturelle aktiviteter, mens ca. 1 mia. gik til anlæg. Fondene bevilgede mere til anlæg end det offentlige til trods for, at de fleste fondspenge gik til aktiviteter. Mens fondene bevilgede 1 mia. kr. til anlæg, bevilgede det offentlige 593 mio. kr. i 2020. *Se side 17.*

### **9 % af de samlede kulturbevillinger kom fra fondene i 2020**

De samlede bevillinger til kulturen fra fonde og det offentlige var på ca. 27 mia. kr. i 2020. Heraf udgjorde fondenes bevillinger ca. 2,5 mia. kr., svarende til 9 %. Beløbet er opgjort ved at sammenligne fondenes og de offentlige kulturbevillinger, men hvor de offentliges bevillinger til bla. fritidsaktiviteter er fratrukket for at skabe et bedre sammenligningsgrundlag med fondene. *Se side 17 og læs mere om sammenligningsgrundlaget på side 25.*

## Modtagere af fondsmidler til kulturelle formål

Tabel 2: Bevilgede fondsmidler 2016-2020 i mio. kr. til kulturelle formål efter modtagertype og år

	2016	2017	2018	2019*	2020	Ændring 2016-2020	Ændring 2019-2020	%-vis ændring 2016-2020
<b>Alle modtagere</b>	2.470	2.182	1.766	2.956	2.538	68	-418	3%
<b>Offentlige institutioner</b>	996	1.027	862	873	959	-37	86	-4%
<b>Individuelle personer</b>	17	22	66	121	79	62	-42	365%
<b>Private virksomheder mv.</b>	222	167	74	442	112	-110	-330	-50%
<b>Nonprofit-organisationer</b>	937	836	560	789	686	-251	-103	-27%
<b>Interne donationer</b>	206	102	162	470	139	-67	-331	-33%
<b>Andet</b>	91	29	42	262	563	472	301	519%

\*I forbindelse med udarbejdelse af undersøgelsen blev det konstateret, at 105 mio. kr. til kulturelle formål i 2019, der i fondsstatistikken var kodet som interne bevillinger, reelt er bevillinger til eksterne projekter til non-profit-organisationer (foreninger og organisationer). Fondenes Videnscenter har ændret tallene så de 105 mio. kr. er flyttet fra interne bevillinger til nonprofit-organisationer. Tallene i tabellen for 2019 kan derfor ikke genfindes i Fondsstatistikken hos Danmarks Statistik.

\*\* Interne donationer er projekter/indsatser, som fondene selv varetager. Det kan eksempelvis være C.L. Davids Fond og Samlings drift af Davids Samling, som er et gratis og fuldt fondsfinansieret museum. Et andet eksempel er Realdanias bevillinger til det filantropiske element i Realdania By & Bygs ejerskab og restaurering af store danske arkitekters egne huse – en indsats, der skal sikre bevaringen af vigtig historisk bygningskultur for eftertiden.

Kilde: Fondenes Videnscenter 2022 og Danmarks Statistik

Tabellen viser, hvordan fondenes bevillinger til kulturelle formål fordelte sig på forskellige modtagergrupper i perioden fra 2016 til 2020.

Fondene bevilgede flest midler til offentlige institutioner igen i 2020. 959 mio. kr., svarende til 38 % af fondenes samlede bevilgede midler til kultur, gik til de offentlige institutioner. Det er 86 mio. kr. mere end i 2019.

De øvrige modtagergrupper fik bevilget færre midler i 2020 sammenlignet med 2019. Fondene bevilgede særligt færre midler til private virksomheder og interne donationer i 2020 sammenlignet med tidligere år. I 2020 blev flere fondsmidler kategoriseret som "Andet", hvilket kan være årsagen til en del af faldet i bevilgede midler til modtagergrupper.

## Fordeling af fondsmidler på hovedområder inden for kultur

Tabel 3: Bevillinger til kultur 2016-2020 i mio. kr. fordelt efter hovedområde

	2016	2017	2018	2019	2020	Ændring 2016-2020	Ændring 2019-2020	%-vis ændring 2016-2020
Kulturarv	1.629	1.406	1.099	1.703	1.542	-87	-161	-5%
Medier, biblioteker og litteratur	71	102	44	63	71	0	8	0%
Musik og scenekunst	313	374	301	617	458	145	-159	46%
Visuel kunst og design	215	156	199	334	223	8	-111	4%
Anden kulturel aktivitet	242	145	123	241	241	-1	0	0%

Tabellen viser, hvilke hovedområder inden for kultur, der modtog fondsmidlerne til kulturelle formål i perioden 2016-2020.

I 2020 blev der bevilget 1,5 mia. kr. til kulturarv, hvilket er 161 mio. mindre end i 2019. Kulturarv var dog fortsat det område, der modtog den største andel af fondsmidlerne, nemlig hele 61 %, af fondenes samlede bevilgede midler til kultur i 2020. Kulturarvsinstitutionerne i Danmark omfatter eksempelvis Nationalmuseet og Det Kgl. Bibliotek.

Musik og scenekunst og visuel kunst og design fik også bevilget færre fondsmidler i 2020 end 2019. Ser vi på et længere tidsperspektiv, har begge områder dog fået bevillinger på henholdsvis 46 % og 4 % mere i 2020 end i 2016.



## Fondenes støtte til kulturelle aktiviteter og anlæg sammenlignet med støtte fra det offentlige

Tabel 4: Fordeling af bevilgede midler til kultur i mio. kr. fra fonde og det offentlige til henholdsvis anlæg og aktiviteter

	Fonde					Kommuner					Staten					Offentlige samlet				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Anlæg	1.186	840	604	1.073	1.010	512	340	398	390	389	172	76	54	53	204	683	416	452	443	593
	48%	38%	34%	36%	40%	9%	6%	7%	6%	6%	2%	1%	0%	0%	2%	4%	2%	3%	2%	3%
Aktiviteter	1.273	1.342	1.162	1.885	1.528	5470	5543	5.591	5.619	5.827	11.000	11.101	11.573	11.903	11.703	16.470	16.645	17.165	17.522	17.530
	52%	62%	66%	64%	60%	91%	94%	93%	94%	94%	98%	99%	100%	100%	98%	96%	98%	97%	98%	97%
Total	2.470	2.182	1.766	2.956	2.538	5981	5.884	5.989	6.009	6.216	11.172	11.178	11.628	11.956	11.907	17.153	17.061	17.617	17.965	18.123

Note: Det offentlige støtte til idræt og fritidsområdet og højskoler og folkeoplysninger indgår ikke i denne tabel. Fondsstatistikken inkluderer ikke disse kulturområder og de er derfor fraregnet for at skabe bedst muligt sammenligningsgrundlag mellem fondene og det offentlige. Se side 25.

Tabellen viser, hvor mange midler henholdsvis fondene, kommuner og staten bevilgede til aktiviteter og anlæg på kulturområdet i 2016-2020.

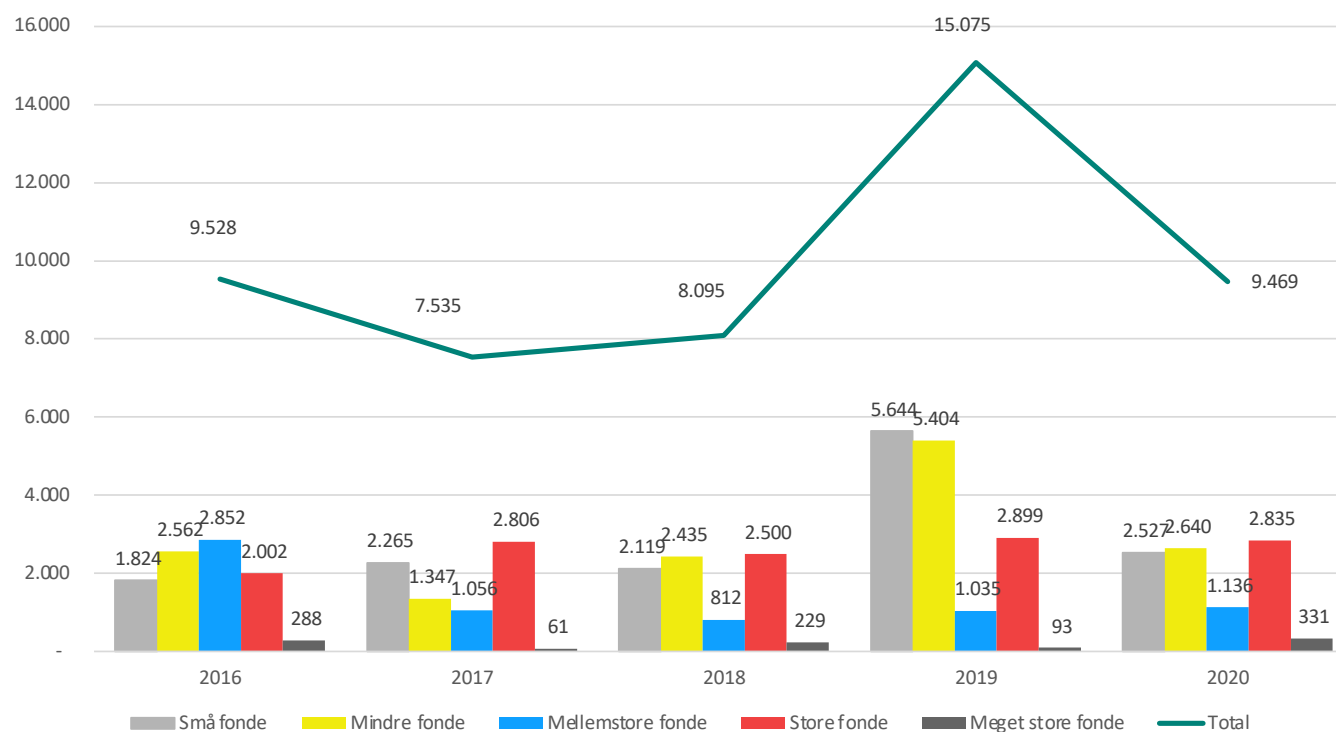
I 2020 bevilgede fondene ca. 1,5 mia. kr. til kulturelle aktiviteter, mens ca. 1 mia. gik til anlæg. Denne fordeling er stabil sammenlignet med fordelingen fra tidligere år.

Fondene bevilgede mere til anlæg end det offentlige til trods for, at de fleste fondspenge gik til aktiviteter. Mens fondene bevilgede 1 mia. kr. til anlæg, bevilgede det offentlige 593 mio. kr. i 2020.

Den samlede støtte fra fondene er mere svigende år for år sammenlignet med støtten fra det offentlige, der er relativt stabil (og let stigende) i perioden. Det kan skyldes, at det offentlige i højere grad arbejder med faste budgetrammer for kulturstøtte.

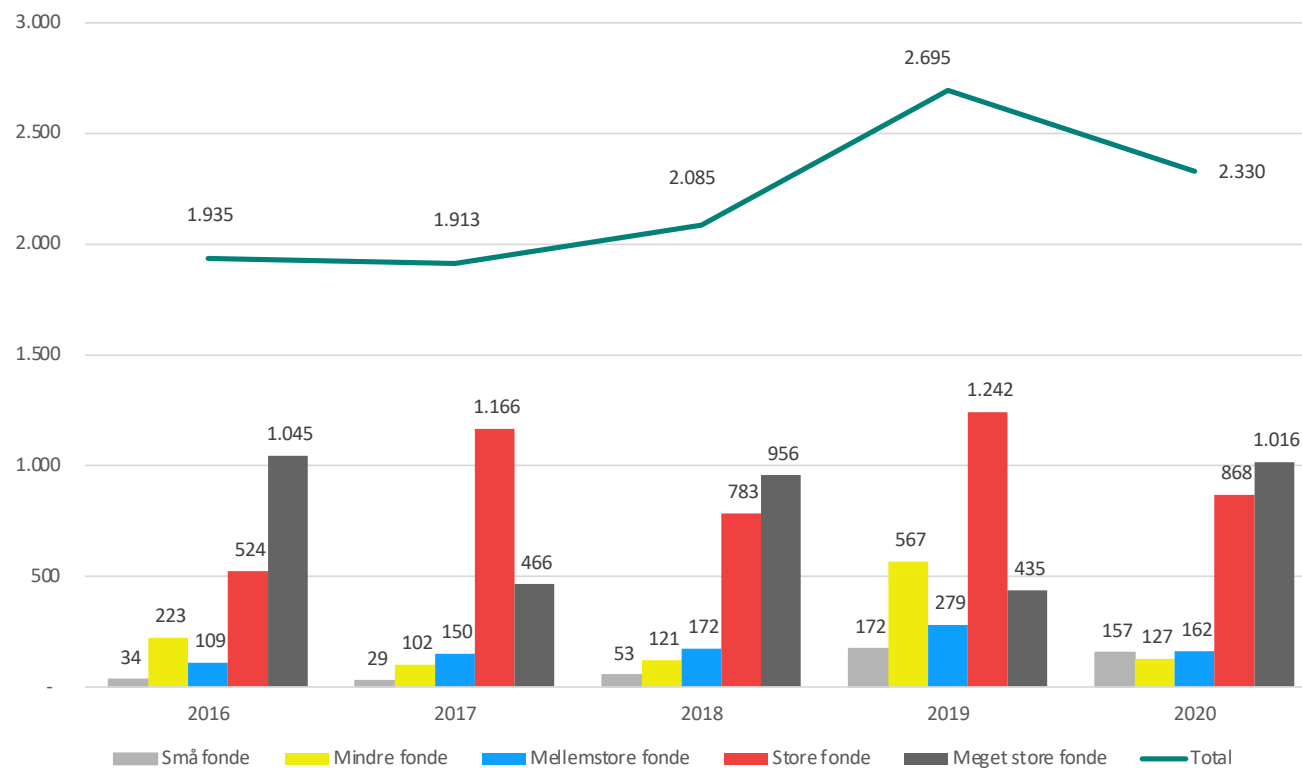
# Bilag

## Bilag 1: Antallet af bevillinger til kultur grupperet efter fondenes individuelle bevillingsniveau og år



Figuren viser, hvordan antallet af bevillinger til kultur fordelte sig pr. år for hhv. små, mindre, mellemstore, store og meget store fonde målt på bevillingsniveau. Den grønne linje viser det samlede antal bevillinger pr. år

## Bilag 2: Fondes udbetalte midler i mio. kr. til kultur, grupperet efter fondenes individuelle bevillingsniveau og år



Figuren viser, hvordan de udbetalte midler til kultur fordelte sig pr. år for hhv. små, mindre, mellemstore, store og meget store fonde målt på bevillingsniveau. Den grønne linje viser totalbeløbet for bevillinger i mio. kr. pr. år

## Bilag 3. Bevilgede fondsmidler 2016-2020 i mio. kr. til kultur fordelt efter modtagernationalitet

	2016	2017	2018	2019	2020	Ændring 2016-2020	Ændring 2019-2020	%-vis ændring 2016-2020
Alle modtagere	2.470	2.182	1.766	2.956	2.538	68	-418	3%
Modtagere i Danmark	2.440	1.935	1.542	2.880	2.467	27	-413	1%
Modtagere i udlandet	29	207	214	76	71	42	-5	145%

Tabellen viser, hvordan de bevilgede midler til kultur fordelte sig efter modtagernes nationalitet.

Langt de fleste fondsmidler gik til kultur i Danmark. Fondene bevilgede ca. 2,5 mia. kr. til kultur i Danmark i 2020, hvilket svarer til 97 % af fondenes samlede bevilgede midler.

Udenlandske modtagere modtog blot 71 mio. kr. i 2020, svarende til 3 % af de samlede bevilgede midler.

# Definitioner, metode og kildegrundlag

# Definitioner

## Fonde og fondslignende foreninger

Generelt bruger vi betegnelsen "fonde" for både "fonde" og "fondslignende foreninger", da det gør teksten nemmere at læse. Enkelte steder, hvor der er en analytisk pointe i at adskille de to kategorier, ser vi dog på dem hver for sig.

## Almennyttige og andre bevillinger

I Danmarks Statistiks fondsstatistik, der danner grundlag for denne analyse, er det ikke muligt at identificere, hvorvidt en bevilling er givet til almenyttige aktiviteter, eller om den er givet til f.eks. familieformål eller ikke-almennyttige erhvervsformål. Stikprøver fra fondenes årsregnskaber antyder, at det er en mindre del af de bevilgede midler, der går til andet end almenyttige formål. Men det er ikke på baggrund af det nuværende datagrundlag muligt at sige noget helt præcist om, hvor mange penge der er tale om. I denne analyse fokuserer vi derfor på de samlede bevillinger.

## Små, mindre, mellemstore, store og meget store fonde

Vi kategoriserer nogle steder de enkelte fonde som "små", "mindre", "mellemstore", "store" eller "meget store" fonde på baggrund af det totalbeløb, den enkelte fond har bevilget i et bestemt år. "Små" fonde betegner fonde, der har bevilget under 1 mio. kr., "mindre" er fonde, der har bevilget mellem 1 og 10 mio. kr., "mellemstore" er fonde, der har bevilget mellem 10 og 50 mio. kr., "store" er fonde, der har bevilget mellem 50 og 500 mio. kr., mens "meget stor" betegner fonde, der har bevilget 500 mio. kr. og derover.

## Uddelinger, bevillinger og udbetalinger

Når man taler om fondenes uddelinger, er det vigtigt at være opmærksom på forskellen på bevillinger og udbetalinger. En *bevilling* er et tilsagn, en fond giver om at ville udbetale penge til en aktivitet. En *udbetaling* er fondens faktisk udbetalte beløb på baggrund af en bevilling. En bevilling og de efterfølgende relaterede udbetalinger sker ofte i forskellige kalenderår. Et eksempel kan være en fond, der siger ja (bevilger støtte) til at støtte en festival i 2018, men først udbetaler pengene i 2019, når festivalen gennemføres. Et andet eksempel kan være, når store bevillinger til f.eks. anlægsprojekter udbetales over flere år. Ordet *uddelinger* bruges ofte som en samlebetegnelse for både bevillinger og udbetalinger.

## Anlæg og aktiviteter

I analysen skelner vi mellem bevillinger til "anlæg" og til "aktiviteter". Med anlæg forstår vi f.eks. opførelse af nye bygninger, større renoveringsarbejder, nye tage osv., mens aktiviteter dækker over indkøb af ny kunst, udstillinger, teaterforestillinger, ikke-øremærkede midler, koncerter, hædersgaver mv.

En del anlægsmidler fra det offentlige går til Idræt og fritidsaktiviteter samt Folkeoplysning og folkehøjskoler. Disse områder er dog ikke regnet med her (jf. forskellene mellem fondsstatistikken og Kulturministeriets kulturstatistik, som er beskrevet på side 25).

## Metode og kildegrundlag

Denne analyse er baseret på kvantitativ metode, hvor de seneste tal fra [Danmarks Statistiks fondsstatistik](#) er benyttet, herunder en række særkørsler foretaget for Fondenens Videnscenter.

Beløbene i analysens tabeller er opgivet i løbende priser. Derved er tallene sammenlignelige med den opgørelse over fondsstatistikken, der er offentliggjort af Danmarks Statistik.

Danmarks Statistiks fondsstatistik indeholder data fra 2016 til 2020, og sammenligninger kan derfor kun gå fire år tilbage. Af den grund bør man være tilbageholdende med at konkludere entydigt på de beskrevne udviklingstendenser.

Vi tager i analysen udgangspunkt i de bevilgende fonde og foreninger. Ud af de 9.551 fonde og fondslignende foreninger, der i 2020 er med i Danmarks Statistiks opgørelse, fokuserer vi således først og fremmest på de 4.416 fonde, der i 2020 foretog bevillinger.

Danmarks Statistiks fondsstatistik er baseret på en dataindsamling blandt tre kategorier af fonde og fondslignende foreninger:

1. Private erhvervsdrivende fonde
2. Private almene fonde og andre private selvejende institutioner
3. Private foreninger o.l., der agerer som fonde med betydelige uddelinger, f.eks. patientforeninger og filantropiske foreninger.

De private foreninger er bl.a. udvalgt på baggrund af SKATs liste over godkendte foreninger under ligningslovens § 8 A. Derudover er der som del af populationen udvalgt enkelte andre organisationer, der definerer sig som og arbejder som fonde.

Da der ikke er skattefradrag for ikke-almennyttige bevillinger, kunne man tro, at det er muligt at sammenstille Danmarks Statistiks fondsstatistik med SKATs opgørelse over, hvor mange bevilgede midler der er betalt skat af. Og på den måde få et overblik over de rent almennyttige uddelinger. Men særligt for de erhvervsdrivende fonde, hvis datterselskab(er) udgør fondenes hovedindtægtskilde(r), gælder det, at de ikke altid har fradrag for deres bevillinger, selv om de faktisk er almennyttige. Dette skyldes den såkaldte prioriteringsregel (<https://skat.dk/skat.aspx?oid=2047570>), og derfor kan man ikke direkte sammenstille Danmarks Statistiks fondsstatistik med SKATs opgørelse.

Danmarks Statistik trækker bl.a. informationer fra Det Centrale Virksomhedsregister (CVR-registret). I CVR-registret er der i enkelte tilfælde registreret fonde, der ikke længere eksisterer, hvilket hænger sammen med, at der er en overgangsperiode, fra en fond lukker, til det registreres. Det betyder, at Danmarks Statistiks opgørelse ikke er 100 % præcis, når det gælder antallet af fonde.



## Metode og kildegrundlag, fortsat

### Forskelle mellem fondsstatistikken og Kulturministeriets kulturstatistik

Danmarks Statistiks fondsstatistik over kulturbevillinger adskiller sig fra den statistik, man benytter i Kulturministeriet, ved, at den ikke medregner:

- Folkeoplysning og folkehøjskoler
- Idræt og fritidsaktiviteter.

Når vi i analysen sammenligner fondenes og det offentliges bevillinger, er ovennævnte formål derfor frasorteret i beregningen af det offentliges bevillinger til kulturområdet.

### Statistiske udfordringer ved opgørelsesmetoden

Der er lagt en række forudsætninger til grund for Danmarks Statistiks dataindsamling, som har betydning for kulturstatistikken, og som giver nogle udfordringer i analysen af tallene. Bl.a. har kommunerne ikke et kontosystem, der gør det muligt at se bevillingerne til billedkunst særskilt, hvorfor den kommunale støtte til billedkunst ikke bliver synlig. En lignende udfordring er der i forhold til de statslige bevillinger, hvor bevillinger til et kulturområde godt kan være opgivet under andre poster.

### Variierende uddelingsniveau

Hvis en fond det ene år foretager en bevilling på flere hundrede mio. kr. til et bestemt formål og ikke gør det samme året efter, kan det tydeligt aflæses i fondsstatistikken. Årsagerne til udsving i bevillingsniveauerne kan f.eks. være, at en fond har som praksis hvert tredje til femte år at give regelmæssige og flerårige større bevillinger til et område, eller at fonden ændrer strategi, eller at de midler, fonden har til rådighed til uddelinger, varierer fra det ene år til det næste. Det kan også have indflydelse på uddelingsniveauerne, hvilke projekter fondene bliver præsenteret for af den omverden, de støtter.

## Andre kilder

### **Danmarks Statistik: Fondes aktiviteter (kaldet Fondstatistikken)**

Statistikken Fondes aktiviteter indhentes årligt af Danmarks Statistik og kan findes på

<https://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/statistikdokumentation/fondes-aktiviteter>.

Alle data om fondene kan genfindes i statistikbanken fra Danmarks Statistik under kategorien "Erhvervslivet på tværs". Opgørelserne hedder i statistikbanken "Fond00-Fond11". Statistikbanken kan tilgås på <http://www.statistikbanken.dk>

### **Danmarks Statistik: Offentlige bevillinger til kulturelle formål**

Statistikken *Offentlige bevillinger til kulturelle formål* indhentes årligt af Danmarks Statistik for Kulturministeriet og er tilgængelig online på

<https://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/statistikdokumentation/offentlige-bevillinger-til-kulturelle-formaal>.

Alle data om offentlige bevillinger til kulturelle formål kan genfindes i statistikbanken fra Danmarks Statistik under kategorien "Kultur og kirke". Opgørelserne hedder i statistikbanken "BEVIL01" og "BEVIL02".